

Viðtalsþættir vegna mats á hæfi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra í greiðslustofnunum

Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands (fjármálaeftirlitið) metur hæfi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra greiðslustofnana í samræmi við ákvæði laga nr. 114/2021, um greiðsluþjónustu og ákvæði laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, sbr. 1. mgr. 11. gr. laga nr. 114/2021. Sameiginlegar viðmiðunarreglur ESMA35-36-2319 og EBA/GL/2021/06, um mat á hæfi stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og lykilstarfsmanna, útlista nánar kröfu um þekkingu, hæfni og reynslu sem aðilar eiga að búa yfir, eftir því sem við á. Stjórn ber sameiginlega ábyrgð á starfsemi greiðslustofnunar. Það er hins vegar mikilvægt að stjórnarmenn séu sjálfstæðir í hugsun og hafi hæfni til að meta, gagnrýna og hafa eftirlit með ákvarðanatöku í daglegri starfsemi greiðslustofnunar. Í viðmiðunarreglum EBA/GL/2017/11, um stjórnarhætti, er nánar kveðið á um hlutverk, ábyrgð og skyldur stjórnarmanna og framkvæmdastjóra fjármálafyrirtækja og er gagnlegt að hafa þau tilmæli til hliðsjónar til frekari glöggvunar á hlutverki framkvæmdastjóra og stjórnar greiðslustofnunar.

Í viðtali kannar Fjármálaeftirlitið þekkingu, skilning og viðhorf stjórnarmanna varðandi helstu efni sem tengjast hlutverki þeirra og ábyrgð og byggir mat sitt m.a. á upplýsingum sem þar koma fram.

Til glöggvunar á umfangi viðtals þá eru hér að neðan talin upp þau efnisatriði sem koma til með að mynda ramma viðtalsins, þó ekki sé um tæmandi viðtalsþætti að ræða. Neðst í skjali þessu má svo finna viðauka með leslista og itarefni sem unnt er að styðjast við, við undirbúning viðtalsins.

I. Dæmi um viðtalsþætti vegna mats á hæfi stjórnarmanna í greiðslustofnunum

1. Fjármálamarkaður

- Helstu réttarheimildir sem gilda um starfsemi greiðslustofnana
- Sérstaða greiðslustofnana
- Þekking á starfsemi þess félags sem viðtal snýr að
- Viðskiptalíkan
- Helstu áhættur í starfsemi greiðslustofnana
- Varðveisla fjármuna
- Áhrif alþjóðareglna og alþjóðlegs samstarfs á starfsemi greiðslustofnana
- Hlutverk, ábyrgð og starfsemi fjármálaeftirlitsins

2. Stjórn, stjórnarhættir og ábyrgð stjórnar

- Stjórnskipulag greiðslustofnunar
- Hæfisskilyrði stjórnarmanna greiðslustofnana
- Hlutverk og ábyrgð stjórnarmanns
- Helstu verkefni og skyldur stjórnar greiðslustofnana
- Starfsreglur stjórnar
- Helstu stefnur í starfsemi greiðslustofnunar

3. Innra eftirliti

- Innra eftirlit greiðslustofnana
- Hlutverk stjórnar í fyrirtækja- og áhættumeningu
- Þrjár varnarlínur innra eftirlits
- Hlutverk og ábyrgð innri endurskoðunar
- Hlutverk stjórnar í áhættustýringu
- Hlutverk og ábyrgð starfssviðs áhættustýringar

4. Reikningsskil og endurskoðun

- Rammi fyrir gerð og framsetningu reikningsskila
- Lög og reglur sem tengjast ársreikningum greiðslustofnana
- Helstu alþjóðlegir reikningsskilastaðlar sem tengjast reikningsskilum greiðslustofnana
- Ábyrgð og eftirlit með reikningsskilum og endurskoðun
- Hlutverk ytri endurskoðanda

5. Sjálfstæði, dómgreind og viðhorf

- Sjálfstæði stjórnarmanna
- Óhæði
- Sjálfstæði í hugsun
- Ákvörðunartaka
- Háttsemi og heilindi
- Hagsmunaárekstrar
- Hagsmunatengsl og vanhæfi
- Hæfni til að gegna starfi stjórnarmanns
- Samfélagsleg ábyrgð og umboðsskylda

II. Dæmi um viðtalsþætti vegna mats á hæfi framkvæmdastjóra í greiðslustofnunum

1. Fjármálamarkaður

- Helstu réttarheimildir sem gilda um starfsemi greiðslustofnana
- Sérstaða greiðslustofnana
- Þekking á starfsemi þess félags sem viðtal snýr að
- Viðskiptalíkan
- Helstu áhættur í starfsemi greiðslustofnana
- Varðveisla fjármuna
- Áhrif alþjóðareglna og alþjóðlegs samstarfs á starfsemi greiðslustofnana
- Hlutverk, ábyrgð og starfsemi fjármálaeftirlitsins

2. Stjórn, stjórnarhættir og ábyrgð stjórnar

- *Stjórnskipulag greiðslustofnunar*
- *Hæfisskilyrði stjórnarmanna og framkvæmdastjóra greiðslustofnana*
- *Hlutverk og ábyrgð stjórnarmanna*
- *Hlutverk og ábyrgð framkvæmdastjóra*
- *Helstu verkefni og skyldur framkvæmdastjóra*
- *Helstu stefnur í starfsemi greiðslustofnunar*

3. Innra eftirliti

- *Innra eftirlit greiðslustofnana*
- *Hlutverk framkvæmdastjóra í fyrirtækja- og áhættumeningu*
- *Þrjár varnarlínur innra eftirlits*

- *Hlutverk og ábyrgð innri endurskoðunar*
- *Hlutverk og ábyrgð áhættustýringar*

4. Reikningsskil og endurskoðun

- *Rammi fyrir gerð og framsetningu reikningsskila*
- *Lög og reglur sem tengjast ársreikningum greiðslustofnana*
- *Helstu alþjóðlegir reikningsskilastaðlar sem tengjast reikningsskilum greiðslustofnana*
- *Ábyrgð og eftirlit með reikningsskilum og endurskoðun*
- *Hlutverk ytri endurskoðanda*

5. Sjálfstæði, dómgreind og viðhorf

- *Háttsemi og heilindi*
- *Hagsmunaárekstrar*
- *Hagsmunatengsl og vanhæfi*
- *Hæfni til að gegna starfi framkvæmdastjóra*
- *Samfélagsleg ábyrgð*

VIÐAUKI I

Leslisti

- Lög nr. 138/1994, um einkahlutafélög
- Lög nr. 2/1995, um hlutafélög
- Lög nr. 87/1998, um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi
- Lög nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, eftir því sem við á.
  - Reglur nr. 532/2003, um endurskoðun fjármálafyrirtækja
  - Reglur nr. 834/2003, um reikningsskil lánastofnana
  - Reglur nr. 150/2017, um framkvæmd hæfismats framkvæmdastjóra og stjórnarmanna fjármálafyrirtækja
- Lög nr. 3/2006, um ársreikninga
  - Viðeigandi alþjóðlegir reikningsskilastaðlar
- Lög nr. 114/2021, um greiðsluþjónustu
  - Reglur nr. 88/2020, um tryggilega varðveislu fjármuna sem greiðslustofnun móttækur
- Lög nr. 140/2018, um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka
  - Reglugerð nr. 745/2019, um áreiðanleikakönnun vegna aðgerða gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka
- Sameiginlegar viðmiðunarreglur ESMA35-36-2319 og EBA/GL/2021/06, um mat á hæfi stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og lykilstarfsmanna
- Viðmiðunarreglur EBA um fyrirkomulag útivistunar EBA/GL/2019/02
- Leiðbeinandi tilmæli vegna áhættu við rekstur upplýsingakerfa eftirlitsskyldra aðila nr. 1/2019

Ítarefni

- Viðeigandi lög, reglugerðir og reglur sem gilda um starfsemina auk leiðbeinandi tilmæla fjármálaeftirlitsins og viðeigandi EES-viðmiðunarreglna sem finna má á heimasíðu fjármálaeftirlitsins
- Spurt og svarað/túlkunar og gagnsæistilkynningar á heimasíðu fjármálaeftirlitsins
- Siðfræði og samfélagsábyrgð eftir Øyvind Kvalnes

Uppfært 18. maí 2022